

เมื่อถูกฟ้องหรือถูกร้องเรียน ต้องทำอย่างไร

นายแพทย์ไพโรจน์ บุญศิริคำชัย
ผู้ช่วยเลขาธิการแพทยสภา ด้านกฎหมาย

1. ตั้งสติ

รวบรวมสมาธิ พิจารณาว่าตนเองได้ปฏิบัติสิ่งใดบกพร่องไปบ้างหรือไม่ เข้าข่ายความผิดเกี่ยวกับจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ความผิดทางกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญา หรือไม่

ความเป็นวิชาชีพ คือต้องมีความรู้ความสามารถที่เฉพาะเจาะจง ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาอย่างดี ผู้อื่นที่มีได้มีความรู้ความสามารถ เช่นนี้ไม่อาจกระทำได้ และถูกห้ามมิให้กระทำด้วย แต่ผู้ที่มีวิชาชีพ ก็จำจะต้องมีหน้าที่ต้องระมัดระวังและต้องรับผิดชอบเหนือกว่าวิญญูชนพึงกระทำ ประชาชนที่ไม่มีวิชาชีพจะกระทำมิได้ เพราะมีบทห้ามและบทลงโทษในพระราชบัญญัติของแต่ละวิชาชีพ ความเป็นวิชาชีพจึงแตกต่างจากอาชีพที่ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่พึงกระทำได้ มีความหมายเป็นหลักสากล ที่จะต้องใช้ความรู้โดยมีสภาวิชาชีพ เป็นองค์กรที่มีบทบาทควบคุมดูแลให้อยู่ในกรอบแห่งจริยธรรมแห่งวิชาชีพ และมีพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 บังคับไว้

สำหรับกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพของแพทย์ ได้แก่ ความผิดอาญาที่เกี่ยวกับการกระทำโดยประมาท การกระทำโดยเจตนา การงดเว้นการกระทำของแพทย์ และเกี่ยวกับความยินยอมของผู้ป่วย มาตราที่เกี่ยวกับการกระทำโดยประมาทได้แก่ ป.อาญา ม.291, 300, 390 การกระทำโดยเจตนาได้แก่การทำคำรับรองเท็จได้แก่ ป.อาญา ม.269 ทอดทิ้งเด็ก ผู้ป่วย คนชรา ป.อาญา ม.306, 307, 308 เปิดเผยความลับของผู้ป่วย ป.อาญาม.323 และความผิดฐานงดเว้นการกระทำคือไม่ช่วยผู้อื่นที่อยู่ในอันตราย ป.อาญา ม.374 ในกรณีแจ้งผลการเจ็บป่วยเช่นมะเร็ง ผลเลือด Anti- HIV ให้แจ้งได้เฉพาะผู้ป่วยเท่านั้น ความยินยอมของผู้ป่วยมีความสำคัญมากการทำหัตถการของแพทย์ต้องมีใบแสดงความยินยอม (Informed Consent) ของผู้ป่วยจึงไม่ถือว่าเป็นความผิด ความยินยอมต้องกล่าวถึงรายละเอียดของหัตถการว่าจะทำอย่างไร เพื่ออะไรโดยแพทย์ต้องเป็นผู้อธิบายให้แก่ผู้ป่วยรับทราบ การแสดงความยินยอมของผู้ป่วยก็คือการแสดงเจตนาที่จะผูกพันในทางกฎหมาย กรณีผู้ป่วยในระยะสุดท้ายที่ทรมาณจากความเจ็บปวดขอให้แพทย์จบชีวิตให้ ถ้าแพทย์ทำให้

ก็ถือว่าเป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่นตามมาตรา 288 อย่างไรก็ดี พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่เพิ่งผ่านสภาแล้วในมาตรา 12 ขออนุญาตให้กระทำได้ (mercy killing) ซึ่งยังคงต้องบัญญัติวิธีปฏิบัติอีกมาก แพทย์เวร ER ไม่มาอยู่เวรทำให้ผู้ป่วยได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ หรือทำให้ผู้ป่วยตาย จะถือว่าเป็นความผิดอาญาที่เกี่ยวกับการงดเว้นการกระทำตาม ป.อาญา ม.59 ผู้ป่วยไม่รู้สึกรู้สีกตัวได้รับการรักษาโดยเครื่องช่วยชีวิต และผู้ป่วยอยู่ในวาระสุดท้ายไม่มีทางฟื้นกลับคืนสติมาได้อีก ถ้าแพทย์ไม่ทำการรักษาแล้วผู้ป่วยตาย ถือว่าแพทย์มีความผิด แต่ถ้าผู้ป่วยในวาระสุดท้ายของชีวิตแจ้งความจำนงไม่รับการรักษา ไม่ถือว่าแพทย์มีความผิด

สำหรับกฎหมายแพ่ง ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการกระทำละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 และกฎหมายบัญญัติให้ผู้กระทำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เช่น ค่าปลงศพ ค่ารักษาพยาบาล ค่าขาดไร้อุปการะ ค่าขาดรายได้และโอกาสการทำมาหาได้ค่าเสียหายอื่นๆ รวมทั้งค่าเสียหายอันไม่อาจคิดเป็นตัวเงิน ถ้าเป็นราชการก็จะตัดฟ้องได้ โดยผู้เสียหายฟ้องได้เฉพาะหน่วยงานต้นสังกัด ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แต่ไล่เบี้ยได้กรณีเป็นการกระทำความผิดอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นกรณีเอกชนนายจ้างต้องรับผิดชอบร่วมกับลูกจ้างในทางการที่จ้างนั้น แต่ผู้ประกอบการอาจต่อสู้ได้ในบางกรณีว่าแพทย์ดังกล่าวมิใช่ลูกจ้างหรือมิใช่เป็นการกระทำในทางการที่จ้างนั้น

2. การสื่อสาร

จะต้องมีกระบวนการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ในงานเวชปฏิบัติโดยผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น ภาษาพูด ภาษากาย สายตาของความรู้สึกเหมือนกับญาติ การแสดงออก การรับฟัง การเขียน การวาด เป็นสื่อแห่งความเข้าใจและความปรารถนาดีต่อกัน การให้ความสำคัญกับการอธิบายโดยเฉพาะกรณีที่มีภาวะเสี่ยง การให้ความสำคัญกับการตัดสินใจของกันและกัน ตลอดจนหลักฐานการแสดงออกถึงความยินยอม (Informed consent) เพราะความยินยอมอาจจะปราศจากความผิดได้ โดยเฉพาะความผิดจากการกระทำโดยเจตนา

การสื่อสารมีความสำคัญทั้งก่อนและหลังเหตุการณ์ อย่างน้อยต้องคำนึงว่าจะต้องสื่อสารกับใครบ้าง เช่น ผู้ป่วย บุพการี สามีมภรรยา บุตรและผู้สืบสันดาน โดยมีเนื้อหาว่าเป็นอะไร รักษาได้หรือไม่ มีวิธีอะไร หมอจะใช้วิธีอะไร ผลตามมาจะเป็นอย่างไรได้บ้างไม่ว่าจะด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรในกรณีที่มีความเสี่ยงสูง การใช้เวลาที่เหมาะสมและทันท่วงทีในสายตาของวิญญูชนตามภาวะ วิสัย และพฤติการณ์ ในระดับที่ยอมรับได้ มีหลักฐานพยานบุคคล เอกสารวัตถุที่สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ ในระดับที่ทำให้ผู้ป่วยและญาติเชื่อว่าได้ทำเต็มความสามารถหรือทำเต็มที่แล้ว

เมื่อมีการร้องทุกข์ กล่าวหา สอบถามข้อเท็จจริง เรียกร้องความเป็นธรรมหรือเรียก ร้องค่าเสียหายมายังท่าน เป็นการเปิดโอกาสให้มีการเปิดการเจรจาในเวลาต่อมา เพื่อให้ได้ ข้อยุติที่ดีร่วมกัน โดยอาศัยหลักสร้างความเข้าใจและปรารถนาดีต่อกัน พื้นฟูความสัมพันธ์ที่ ดี ไม่ใช่อารมณ์ หลักมาตรฐานและคุณภาพบริการการแพทย์ หลักแพทย์ไม่มีเจตนาชั่ว หลัก ผลแทรกซ้อนมีโอกาสเกิดขึ้นได้เสมอ หลักให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน หลัก เยียวยาความเสียหาย หลักการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท หลักการอาศัยคนกลางหรือองค์กรที่เป็น สื่อกลาง หลักการพิสูจน์ข้อเท็จจริง หลักการบันทึกกระบวนการและผลการเจรจา

เมื่อมีหมายศาลมาถึงไม่ต้องเซ็นรับ เจ้าหน้าที่จะทำการปิดหมายไว้ การไม่เซ็นรับ ไม่ใช่เป็นความผิด เพราะถ้าเซ็นรับหมายศาลจะมีเวลาเพียง 15 วันในการทำคำให้การยื่นต่อ ศาล แต่ถ้าไม่ได้เซ็นรับหมายและเจ้าหน้าที่ปิดหมายศาลไว้ จะมีเวลา 30 วัน ซึ่งมีเวลามากกว่า

3. เตรียมข้อเท็จจริง พยานเอกสาร เวชระเบียน พยานบุคคล ชักซ้อมพยาน พยานวัตถุ

สำหรับพยานเอกสาร เวชระเบียนนั้น ในระหว่างทำการรักษาผู้ป่วยอยู่นั้นอาจจะไม่ สะดวกในการบันทึกข้อความในสมบูรณ์ได้ การลงบันทึกข้อมูลเพื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์ในเวลา ต่อเวลาไม่ถือว่าเป็นการแก้ไขหรือต่อเติมอันจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ฐานปลอมเอกสารแต่อย่างใด เว้นแต่จะเป็นการต่อเติมในเอกสารที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วเท่านั้น โดยเหตุที่มาตรา 28 และมาตรา 34 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ ให้ความคุ้มครองสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อัน เป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียงหรือความเป็น อยู่ส่วนตัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ดังนั้นการมอบเอกสาร เวชระเบียนผู้ป่วยที่มีไข้ตัวผู้ป่วยเองจะกระทำไม่ได้เพราะเป็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล หรือเปิดเผยความลับของผู้ป่วยที่บรรลุนิติภาวะแล้ว เว้นแต่จะเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของ ผู้เยาว์ ผู้อุปการะของคนไร้ความสามารถ เป็นต้น เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน หรือได้รับการมอบอำนาจจากผู้ป่วยนั่นเอง หรือมีกฎหมายอื่นที่ได้รับการยกเว้นบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้ เช่น มาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม ให้ถือว่า อนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมและอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลใดใดมาให้ถ้อยคำ และให้บุคคลใดใดส่งเอกสาร หรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การสืบสวนสอบสวน และในการให้ข้อมูลส่วนบุคคลต่อศาล และ

เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อมูลส่วนบุคคลนั้นได้ ในกระบวนการดำเนินคดี การอ้างพยานหลักฐานใดใดไม่ว่าจะเป็นพยานเอกสาร วัตถุ หรือพยานบุคคลจะต้องระบุไว้ในบัญชีระบุพยาน ซึ่งจะต้องยื่นต่อศาลก่อนวันสืบพยาน ไม่น้อยกว่า 7 วัน หรือยื่นคำแถลงขอยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมได้ภายใน 15 วันนับแต่วันสืบพยาน พยานหลักฐานที่มีอยู่ที่คู่ความที่ยื่นบัญชีระบุพยานเป็นพยานนำ แต่ถ้าอยู่ที่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งเป็นพยานหมาย คือต้องขออนุญาตศาลหมายเรียกมาใช้ในการระบวนพิจารณาได้ สำหรับพยานบุคคลโดยเฉพาะพยานผู้เชี่ยวชาญ มีความสำคัญมาก เพราะวิชาทางการแพทย์และกระบวนการประกอบวิชาชีพเวชกรรมนั้นเป็นเรื่องที่ผู้อื่นไม่อาจเข้าใจได้ เท่ากับผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมด้วยกัน พยานผู้เชี่ยวชาญจึงมีส่วนสำคัญต่อผลแห่งคดีมากเช่นกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมีพยานผู้เชี่ยวชาญเพียงฝ่ายเดียว ก็จะได้ความได้เปรียบในรูปคดีมาก

4. เตรียมข้อกฎหมาย หลักวิชาแพทย์ การเยียวยาแก้ไขโดยฝ่ายแพทย์ เหตุสุดวิสัย ประมาท บทนิรโทษกรรม

หลักกฎหมายที่เป็นข้อหาหรือฐานความผิดเรียกว่า **กฎหมายสารบัญญัติ** เมื่อปรากฏว่ามีข้อเท็จจริงที่ได้รับการกล่าวหา กล่าวโทษ หรือการร้องทุกข์เกิดขึ้น ก็จะต้องมีการปรับข้อเท็จจริงดังกล่าวให้เข้ากับข้อกฎหมาย เพื่อนำมาสู่การฟ้องร้อง การแก้ข้อกล่าวหาโดยยื่นคำให้การ และเข้าสู่กระบวนการพิจารณาพิพากษาและการบังคับคดีให้อยู่ให้ขอบเขตแห่งสารบัญญัตินั้นๆ ส่วนบทบัญญัติถึงวิธีปฏิบัติและขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการดำเนินคดีนั้นเรียกว่า **กฎหมาย ส บัญญัติ** ดังนั้นข้อกฎหมายจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องศึกษาให้เข้าใจ ทั้งหลัก รายละเอียด และข้อยกเว้น

สำหรับ**หลักวิชาแพทย์**นั้น เป็นข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ที่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งได้เถียงไม่ได้ เว้นแต่การโต้แย้งว่าความจริงไม่ใช่เช่นนั้น ส่วน**ขั้นตอนในการปฏิบัติในการปฏิบัติวิชาชีพ**นั้นจะต้องพิสูจน์กันว่าได้ปฏิบัติตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพแล้วหรือไม่ หรือเป็นเหตุสุดวิสัย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 8 คำว่า **เหตุสุดวิสัย** หมายถึงเหตุใดๆ อันอาจเกิดขึ้นก็ดี จะให้ผลพิบัติก็ดี เป็นเหตุที่ไม่อาจป้องกันได้ แม้ทั้งบุคคลที่ต้องประสพ หรือใกล้จะต้องประสพเหตุนั้น จะได้จัดการระมัดระวังตามสมควรอันพึงคาดหมายได้จากบุคคลในฐานะและสภาวะเช่นนั้น ส่วนคำว่า **ประมาท** ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรค 4 ได้แก่ การทำความผิดที่มิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้

ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ ส่วนการกระทำคามผิดโดยเจตนา คือ การกระทำโดยรู้สำนึก โดยประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้น อย่างไรก็ตามมีบทนิรโทษกรรม เช่นกระทำด้วยความจำเป็น หรืออ้างเหตุกระทำเพื่อป้องกันตนเอง หรือป้องกันบุคคลอื่นให้พ้นอันตราย เป็นต้น

5. ทาหนายความ

เพื่อมาว่าต่างหรือแก้ต่างให้ จะต้องเป็นทนายความที่เป็นผู้ที่มีสิทธิว่าความได้ในขณะนั้น การตกลงค่าว่าจ้างว่าความนั้นก็เป็นสิ่งสำคัญ จะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติมารยาททนายความ ตกลงว่าจ้างทั้งสามศาลเลยหรือไม่ จะต้องมึหลักฐานคือใบแต่งตั้งทนาย มีรายละเอียดในดำเนินกระบวนพิจารณาคดีให้ และจะให้ดำเนินกระบวนพิจารณาในส่วนของการจำหน่ายสิทธิด้วยหรือไม่ เช่นการยอมรับตามคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกร้อง การยอมความ การสละสิทธิการอุทธรณ์ฎีกา และการขอพิจารณาคดีใหม่หรือไม่

ในคดีแพ่ง เริ่มจากทนายความเขียนคำให้การภายใน 15 วันนับแต่ได้รับหมายเรียกจำเลยอาจจะฟ้องแย้งกลับด้วย แต่การฟ้องแย้งจะต้องเกี่ยวกับฟ้องเดิมพอที่จะพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีเข้าด้วยกันได้ ถ้าจำเลยไม่ได้ยื่นคำให้การภายในกำหนดโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ศาลทราบ โจทก์มีสิทธิภายใน 15 วัน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้ตนเป็นฝ่ายชนะคดีโดยขาดนัด แต่ถ้าโจทก์มิได้ยื่นคำร้องภายใน 15 วัน ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกเสียจากสารบบความ เมื่อคู่ความมาศาลพร้อมกันในวันนัดจำเลยให้การแก้ข้อหาแห่งคดีหรือสืบพยาน หรือนัดพร้อมเพื่อไกล่เกลี่ยหรือชี้สองสถานแล้ว ศาลหรือผู้ประนีประนอมกันจะทำการไกล่เกลี่ยเพื่อระงับข้อพิพาทเสียก่อน และไม่ว่าการพิจารณาคดีจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ศาลหรือผู้ประนีประนอมก็จะทำการไกล่เกลี่ยเพื่อระงับข้อพิพาทเสียก่อน และไม่ว่าการพิจารณาคดีจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ศาลก็มีอำนาจที่จะดำเนินการไกล่เกลี่ยเพื่อให้คู่ความได้ตกลงกันแล้วทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในข้อที่พิพาทนั้น หรือโจทก์อาจจะถอนฟ้องไปก็ได้ หากคู่ความตกลงกันไม่ได้ ศาลอาจจะทำการชี้สองสถานกำหนดประเด็นข้อพิพาทและหน้าที่นำสืบก่อนหลัง แล้วนัดสืบพยานก่อนหลังหรือให้ไปกำหนดวันนัดพิจารณาคดีต่อเนื่องกันไว้ล่วงหน้าทีศูนย์นัดความประจำศาล เมื่อถึงวันนัดสืบพยาน ศาลจะทำการนั่งพิจารณาคดีของคดีเพื่อสืบพยานฝ่ายที่มีหน้าที่นำสืบก่อน และสืบพยานฝ่ายที่มีหน้าที่นำสืบหลัง ตามประเด็นข้อพิพาท และตามพยานหลักฐานที่ได้นำมาหรือขอให้ศาลออกหมายเรียกหรือมีคำสั่งเรียกมาตามลำดับ หลังจากพิจารณาคดีเสร็จแล้วศาลจะนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งต่อไป ทั้งนี้ โดยฝ่ายใดมีภาระการพิสูจน์หรือหน้าที่นำสืบในประเด็นข้อ

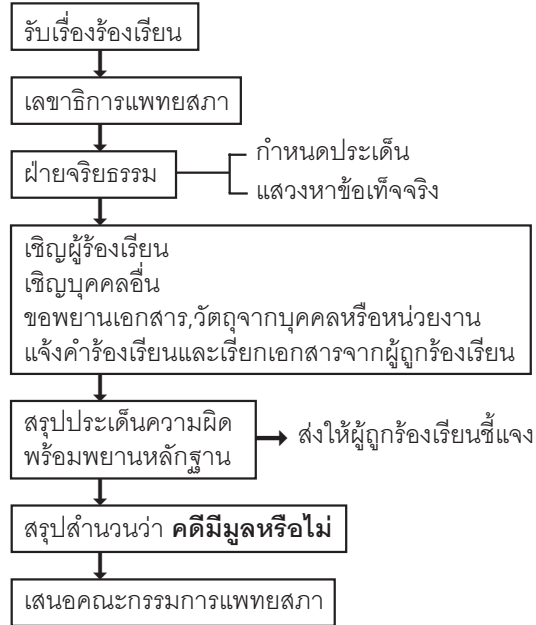
พิพาทข้อใด แล้วนำสืบไม่ได้ตามภาวะการพิสูจน์ของตน ก็จะต้องเป็นฝ่ายแพ้คดี หลังจากนั้น ศาลจะออกคำสั่งบังคับแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หากลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งบังคับ เจ้าหนี้ ตามคำพิพากษาจะขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีไปดำเนินการยึด อายัดบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป แต่ทั้งนี้ฝ่ายที่แพ้คดีอาจหาหลักประกันมาวาง ศาลเพื่อขอทุเลาการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุดได้ และนอกจากนี้ หากฝ่ายใดไม่พอใจ ในผลคำพิพากษา ก็อาจอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไปได้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ในคดีอาญา เริ่มตั้งแต่เมื่อมีการกระทำผิดอาญาเกิดขึ้น แล้วได้รับคำร้องทุกข์จาก ผู้เสียหายหรือกล่าวโทษโดยบุคคลทั่วไป พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจก็จะทำการสืบสวน และสอบสวน ร้องขอให้ศาลยุติธรรมออกหมายค้นและหมายจับ เมื่อถูกจับกุม ผู้ต้องหา มี สิทธิพบและปรึกษาผู้ที่จะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว ขอให้จัดหาทนายความในชั้น สอบสวน ให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังหารสอบปากคำตนในชั้นสอบสวน ได้รับการ เยี่ยมตามสมควร ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดอาการเจ็บป่วย และมีสิทธิไม่ ให้ การใดๆ ต่อเจ้าพนักงานตำรวจ รวมทั้งมีสิทธิในการขอให้ปล่อยชั่วคราวหรือประกันตัวด้วย ในกรณีการจับกุมนี้ แพทยสภาได้เคยมีการทำความตกลงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มี หนังสือแจ้งการปฏิบัติต่อผู้ถูกแจ้งข้อกล่าวหาที่เป็นแพทย์ เพื่อให้มีการหารือมายังกรรมการ แพทยสภาก่อนที่จะมีการเริ่มดำเนินการสอบสวน หรือหากมีกรณีที่จะต้องมีการควบคุมตัว แพทย์ดังกล่าวก่อน การที่ศาลสืบพยานบุคคลไว้ล่วงหน้า การขอให้ปล่อยบุคคลที่ถูก ควบคุมขังหรือจำคุกโดยผิดกฎหมาย การฝากขังหรือมัดฟ้อง การปล่อยชั่วคราวหรือการ ประกันตัว การไต่สวนคดีชั้นอุทธรณ์ ศาลฎีกา การไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณา และการสืบพยาน ไปจนถึงการทำคำพิพากษาและคำสั่งในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกาในชั้นที่สุด นอกจากการที่ผู้เสียหายสามารถใช้สิทธิในการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน และอัยการเป็น ผู้มีอำนาจในการสั่งฟ้องแล้ว ผู้เสียหายยังมีสิทธิเลือกที่จะฟ้องเองได้ด้วยโดยฟ้องต่อศาล โดยตรง ซึ่งกรณีศาลจะทำการไต่สวนมูลฟ้องก่อนเสมอ ถ้าพบว่าคดีมีมูลศาลจึงประทับรับ ฟ้องผู้ต้องหาไว้ตกเป็นจำเลยตั้งแต่ชั้นตอนนั้น ดังนั้นแม้จำเลยจะไม่มีอำนาจนำพยานหลัก ฐานมาสืบในชั้นนี้ แต่จำเลยก็มีสิทธิตั้งทนายความมาซักค้านในชั้นนี้ได้

อย่างไรก็ตามการพยายามประกอบวิชาชีพด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาท ถูก ต้องตามหลักวิชาการ การสื่อสารที่ถูกต้อง อย่างรอบคอบและทันเวลา ย่อมจะดีว่าการ แก้ไขเมื่อมีการอ้างความเสียหายเกิดขึ้นแล้วอย่างแน่นอน

ไม่ว่าด้วยประการใดๆ ขอให้ติดต่อยัง แพทยสภา

แผนดำเนินการของคณะกรรมการจริยธรรมตามข้อบังคับแพทยสภา
ว่าด้วยกระบวนการพิจารณาฯ พ.ศ. 2548

แผนผังการดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนตามข้อบังคับแพทยสภา
ว่าด้วยกระบวนการพิจารณาฯ พ.ศ. 2548

